

Izhaja

vsak petek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu „Mira“ v Celovcu, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

MIR

Velja:

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

**Upravništvo „Mira“
v Celovcu,**

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Za in serate se plačuje po 20 vin od g armond-vrste za vsakokrat

Glasi lo koroških Slovencev

Leto XXVII.

V Celovcu, 30. maja 1908.

Štev. 22.

Koroški mladeniči, združimo se.

Za vsak stan, za vsako starost se je skrbelo. Otrokom zida država že 30 let krasna poslopja, delavci se zbirajo v društvih, kmetje in trgovci se zanimajo za svoje koristi, uslužbencem pri različnih uradih se izpolnjujejo njih zahteve. Snujejo se društva v varstvo deklet, nastajajo organizacije mater in žensk — samo na mladino, izstopivšo iz šol, se je dozdej pozabilo. To je velika vrzel, ki se mora odpraviti na vsak način!

Fantje na kmetih, fantje po šolah, fantje po delavnicah! Vi tvorite najlepši stan, mladeniški stan. In vam je treba organizacije. — Socialna demokracija je izdala geslo: Mladino moramo imeti! Kristus, Odrašenik sveta, je izdal to geslo že pred 1878 leti, rekoč: Mladenič, rečem ti, vstani! Enako geslo hočemo zaklicati celemu Korotanu dne 31. majnika v Šmihelu: **Koroški mladenič, vstani!**

Naša izobraževalna društva štejejo nad 1000 vpisanih udov. 127.000 je koroškega slovenskega ljudstva. Razumete, mladeniči, te številke? — Ko bo enkrat 2000 koroških mladeničev v „Mladeniški zvezi“, tedaj bomo rekli — da smo.

Naš čas zahteva od ljudstva najvišjo naobrazbo. Kdo naj mu to posreduje, če ne mladenič? Kdo naj širi pošteno in resnično čtivo, ako ne mladenič?

Kdo naj goji pošteno petje, ako ne mladenič? Kdo naj piše, naj govori v društvih, če ne mladenič?

V Nemčiji je 100.000 protestantskih in 150.000 katoliških mladeničev združenih! Ti vedo, kaj delajo.

Treba se je zavedati tudi nam naše važne naloge v prihodnosti. Vsaka občina naj bo vsaj po par mladeničih zastopana. Radi bi rekli v nedeljo: V taboru „Mladeniške zveze“ je Koroška! Pridite torej, poslušajte in sodite!

Opomba: Udeleženci shoda naj se blagovolijo podvreči odredbam rediteljev, kateri bodo označeni s posebnimi znaki. V vseh slučajih naj se obrnejo nanje za nasvet.

Ob kruhu in vodi.

Deželni zbor koroški je s svojim vinskim davkom obsodil takorekoč ljudi-delavce, posebno kmete in posle na deželi, na šnopsarijo ali pa, da živijo v poletni vročini ob kruhu in vodi. Dobro in poštene pijače jim ne privošči. Pogledjmo, da je to res.

Med pijače, ki jih rabi delavec na polju, štejemo mošt-sadjevec, vino, pivo in žganje. Kako strašno vpliva žganje na človeka, ki ga redno pije, o tem nočem govoriti. Razpravljalo, govorilo in pisalo se je o tem že nešteto krat in vsi zdravniki potrjujejo, da škoduje žganje človeku telesno in duševno. Pitje žganja bi se torej moralo kolikor mogoče omejiti, in ravno višje oblasti bi morale za to skrbeti.

Piva se na kmetih ne more lahko dobiti in tudi premalo izda pri svoji primeroma jako visoki ceni.

Ostaneta torej samo še vino in sadjevec. Srečen kmet, ki si more v jeseni napraviti toliko mošta, da je preskrbljen z zdravim pijačo za posle in zase čez poletje. Srečen kmet, rečem. Zakaj žalibog je veliko okrajev na Koroškem, kjer je le malo sadnega drevja in se more torej le tudi malo mošta pridelati. So vasi, kjer samo eden, dva ali trije posestniki napravijo toliko domače pijače, da je imajo zadosti za celo leto. Vsi drugi naredo mošta le za kak poboljšek ali pa nič. Posebno velja to za Podjunsko dolino. Kadar pa pride za sadje nerodovito leto, potem ga niti najboljši sadjerejci ne pridelajo zadosti za dom. In če si dragega in zlasti za delavnega človeka slabega žganja ne marajo kupovati in ker si po novi vinski dokladi niti lahkega vina ne morejo več nabaviti, so takorekoč obsojeni na suhi kruh in vodo.

Takšno leto je bilo lani v Podjunski dolini. Le malokateri, res le izjemoma, je bil tako srečen, da je naredil mošta 100 do 200 litrov, drugi po veliki večini sploh nič. Kako hud udarec je to za kmeta! Vsakdo ve, da brez pijače ne more biti ob hudem delu ne kmet, še manj pa njegovi posli in delavci. Kdo bi pa tudi ne privoščil delavcu, ki dela na polju v najhujši vročini na-

porno in težko delo, kdo bi mu ne privoščil kozarec zdrave pijače. Saj jo imata tudi gospod mešan in uradnik, ki nikdar ne opravljata tako napornih telesnih del. Dandanes pa je kmet prisiljen, poslom ne samo pijačo „privoščiti“, ampak jo naravnost dajati, ker posel, ki ne dobi dobre male južine, ne mara ostati v službi. Kaj potem, če kmet nima kaj dati? Kaj naj stori?

Tu bi mu morala dežela pomagati. „Ker ti kmet nimaš doma pijače, ti hočem olajšati, da jo boš iz drugih krajev dobil prav po ceni.“ Okoli in okoli nas obdajajo dežele, ki so zelo rodovitne na vinskem pridelku: Tirolska, Goriška, Kranjska, Istra, Spod. Štajersko, Laško itd. In v teh deželah vino srednje vrste nima visoke cene in bi bilo čisto dobro in primerno za našega kmeta, kadar ni sam pridelal pijače. Dežela bi mu morala pomagati, da bi dobil vino naravnost od vinogradnika in poceni. Lahko bi dala dežela vinskim producentom, ki uvažajo vino na Koroško, kakšne prednosti, da bi ga mogli prodajati našemu kmetu bolj poceni.

Ali pa skrbi naša dežela tako-le po materinsko za kmeta? Ne, le narobe. Naš deželni zbor je zapovedal s svojim vinskim davkom nekako tako-le: Ti kmet, če hočeš, pij žganje (tudi to je sicer drago in bo še dražje), če ga pa ne maraš, ker moraš vedeti, da je strup, ali če ti je predrago, potem pa sreblji prelubo vodico, saj je po Koroškem toliko slabih studencev, kjer se dobi nezdrava pitna voda. Sicer pa drži jezik za zobmi! Mi, ki smo gospodje, si bomo že še utrgali tistih 12 helarjev pri litru, da ga bomo pili. Ti pa „hcu“ glej in hvali deželno gospodarstvo in daj pri vseh volitvah glasove nam in tistim, ki nas hvalijo in v deveto nebo povzdigujejo.

Prej ko še ni bilo doklade, si je marsikateri kmet naročil za potrebo vina iz omenjenih dežel. Z vožnjo vred mu je prišlo za njegove denarne razmere že itak precej drago. Zdaj kaj takega sploh ne more storiti, dasi na pr. letos v Podjunski dolini pri večini kmečkih hiš nimajo kapljice kake pijače razen vode. Vinska doklada je tako zvišala vino, da si ga more privoščiti le bogataš. In tako je mali kmet in posel kaznovan od deželnega zbora, da mora živeti le ob vodi,

Podlistek.

Pisma iz jutrovega.

Piše Jurij Trunk.

Jeruzalem.

Popoldne sva šla zopet v cerkev božjega groba, ker so me zanimala še marsikatera reči, katerih si prej še nisem dosti ogledal. Posebno so bili tokrat grški menihi jako prijazni, njih kor, nekako središče cele stavbe, je krasno okinčan z mojstrsko izdelanimi izrezbami na stenah. Sredi je videti majhen kamen. Grki menijo, da bi bilo tukaj središče sveta. Kdor verjame, dobi groš — a jaz ga nisem prejel.

V zakristiji oo. frančiškanov se hrani še meč prvega krščanskega kralja jeruzalemskega, Bogoljuba Bujonskega, kakor tudi njegovi ostrogi. Meč rabijo, kadar se kdo imenuje vitezem božjega groba. Na gori Kalvariji je bilo ravno več grških romarjev. Neprestano se priklanjajo do tal in se križajo; posebne notranje pobožnosti nisem zapazil pri njih. Opazoval sem tudi še neko drugo posebnost tukaj na gori Kalvariji. Kakor sem že omenil, je kraj, kjer je stal sv. križ, v oblasti Grkov. Dva druga oltarja, žalostne matere božje in pribijanje na križ, sta pa lastnina katolikov. Kadar pride kak katolik, obišče vedno tudi grški oltar in opravi tam svojo pobožnost, Grk pa ne gre k latinskim oltarjem, ampak se jih ogne, kakor bi bili okuženi. Napuh je bil kriv, da se je grška cerkev odtrgala od latinske, ta napuh je ostal še dandanes pri njenih udih. Niti njemu

bolj sorodnih Rusov Grk ne mara in jih le z nevoljo pusti ob gotovih praznikih k svojim svečnicem, zato si pa Rusi prizadevajo povsod pridobiti lastne kraje, kar jim je sedaj mogoče z denarjem, s časom, si mislijo, bomo pa prišli s silo.

Odtod sva šla v samostan oo. frančiškanov in v cerkev Zveličarjevo, ki s svojim zvonikom nadkriljuje celo mesto Jeruzalem. Tam je tudi gostišče za one romarje, ki ostanejo pri frančiškanih. Za vratarja sta dva mlada Dalmatina v lepi narodni noši, junaka, da bi ju kar gledal.

Cerkev je prostorna, lepa, bogato okrašena, farna cerkev jeruzalemskih katolikov. Mnogo bogatih darov ima od naše cesarske hiše. Jeruzalemski župnik je o. Kohout, Čeh, blaga duša; hitro smo zbornali skupaj malo slovansko družbo in se zabavali v svojem materinem jeziku.

Dr. Ehrlich je moral oditi po opravkih, jaz sem hodil še dalje časa sam po ulicah in opazoval življenje prebivalcev. Takega mravljišča raznih narodov ne najdeš zlahka kje drugod, od vseh delov sveta so zbrani kristjani, judje in moslimi. Jeruzalem je in ostane v pravem pomenu besede: Kraljica narodov.

Na večer je bila v gostišču majhna slovesnost. Od dunajskega kardinala je prišlo namreč poročilo, da je naš rojak dr. Martin Ehrlich imenovan za vodjo avstrijskega gostišča namesto odstopivšega dr. Fellingierja.

Telovo v Jeruzalemu.

Danes je praznik presv. Rešnjega Telesa. Kako slovesno se obhaja ta dan po širnem ka-

toliškem svetu! Koliko vdanih src bije za nebeškega ženina, katerim so danes preozke cerkvene stene, da gre ven v prosto naravo, ven v stolnico, katero je sezidal on sam s svojo vse-mogočno besedo. Tukaj v Jeruzalemu, na gori Sijon, je postavil ta zakrament vseh skrivnosti. Kako se mu bo kaj skazal Jeruzalem?

Radoveden sem bil na ta praznik. Pripoznati moram, kar je bilo katoliškim Jeruzalemcem mogoče storiti v proslavo Zveličarjevo v presvetem Rešnjem Telesu, to so storili.

Na predvečer je bila cerkev božjega groba, posebno grob sam, v najlepšem lepotičju. Pred vhom je bil postavljen oltar iz čistega srebra, dar cesarja Karola IV., z dragocenimi svetilniki. Pri slovesnih večernicah so mogočni prostori žareli v svitu mnogoštevilnih lučic.

Na praznik sam se je že na ulicah opazovala neka slovesnost.

Pred božjim grobom je kustos Sv. dežele, ker takrat še ni bilo patriarha, bral ob obilni asistenci slovesno sv. mašo, pri kateri so bili navzoči v sijajnih oblekah vsi katoliški konzuli raznih držav s svojim osebjem in z družinami. To je bil v cerkvi blišč od žide, žameta in zlata na jutrovnjskih oblekah!

Po sv. maši je obhod v cerkvi okoli božjega groba; na ulico se seveda ne sme. Vernikov v bujnih jutrovih nošah se je kar trlo. Ženske so nosile bele slovesne halje. Ta obhod je nad vse slovesen.

Drugi obhod predpoldne je pri cerkvi sv. Ane blizu Štefanovih vrat. Tu imajo francoski beli očetje svoja semenišča za grško-katoliški naraščaj.

če se noče zastrupljati z žganjem. Posebno se to bridko občuti v Podjurski dolini, kjer je sploh malo sadnega drevja.

Druge dežele, na pr. Kranjska in Štajerska, imajo veliko več sadjencev kot Koroška, in vendar v nobeni ni tega strahovitega davka na vino. Pri nas pa, ker ni doma pijače, gre deželni zbor in ljudem še otežkoči naročevanje od drugod. Tako lepo skrbi deželni zbor za blagor kmetartrpina! Mi bi želeli gospodom deželnim poslancem, ki so sklenili to vinsko doklado, da bi morali delati na kmetih težko delo, na pr. v poletni vročini od zjutraj ob štirih do osmih zvečer in da bi pili h kruhu za malo južino deževnico. Potem bi se jim morebiti zbrichtalo v njih glavah. Liberalni kmetje, ki zdaj najbolj tarnajo nad tem davkom, sicer to kazni zaslužijo, ker volijo take poslance, ki takole delajo s kmetom. Mi pa protestiramo in se ne damo tako dreti in s slabo vodo napajati.

Slovenski mladeniči! Bratje telovadci!

Dne 26. julija t. l. priredi „Zveza telovadnih odsekov“ v Škofji Loki svojo prvo javno telovadbo. Glasom Zvezinega poslovnika so obvezani vsi telovadni odseki, da se po svojih članih udeležijo te prireditve, ki ima namen pokazati moč skupnega našega dela. S tem namenom pa hočemo združiti še drug namen. Ta dan nameravamo ustanoviti

vseslovensko mladeniško organizacijo.

Zato vabimo ne samo člane naših „Telovadnih odsekov“, temveč vse poštene slovenske mladeniče; vabimo vse člane naših izobraževalnih društev, da se udeležijo te mogočne manifestacije prave slovenske mladine. Tesno združen s to prireditvijo bode tudi

poučni mladeniški tečaj,

ki se bo vršil ravno tam drugi dan, to je v ponedeljek, dne 27. julija. K temu poučnemu tečaju, ki bo po izbranih predavateljih zanimiv in velpomemben, vabimo zlasti naša društva, da odpošljejo svoje zastopnike.

Slovenski mladeniči, bratje telovadci, na krov!

Vsakdo, kdor le more, naj pohiti dne 26. in 27. julija v Škofjo Loko, ki bo gledala ta dan armado poštene slovenske mladine, zbrane pod mogočnim praporom, ki nosi napis:

„Vse za vero sveto in domovino drago!“

Za „Slov. krščansko-socialno zvezo“:

Dr. J. Ev. Krek, t. č. predsednik.

Za „Zvezo telovadnih odsekov“:

Dr. Lovro Pogačnik, t. č. predsednik.

Koroške novice.

„Akademija slovenskih bogoslovcev“ obhaja letos svojo 60. letnico. Leta 1848 je namreč tedanji špiritual v celovškem semenišču, poznejši škof A. M. Slomšek, ustanovil slovensko društvo, ki se je l. 1888, torej pred dvajsetimi leti, preustrojilo v „Akademijo“. Akademija je zibel vsega

Cerkev s podzemsko jamo sv. Ane je jako lepa, obdana z lepim vrtom.

Na vrtu se je vršila procesija, sredi rož pod košatim drevjem, med starim zidovjem, od katerega je marsikateri kamen videl Zveličarja v človeški podobi. Gojenci, sami črnooki Arabci, mašniki, diakoni v slikovitih oblekah grškega obreda, častitljiv zbor učiteljev, mnogo tujih mašnikov — množica arabskih vernikov — take procesije še nisem videl. Slovesnost je povzdigoval godbeni zbor gojencev. Zasvirali so Zveličarja na čast nekaj otožnih arabskih skladb. Kako veličastno je donel oni slavospev: „Lauda Sion Salvatore“ tukaj v Jeruzalemu ob vznožju gore Sijonske!

Po opravi sem si ogledal vodnjak Betesda, ki je sedaj globoko pod zemljo, ker je povsod nakopičena množina gramoza. Beli očetje imajo tudi svoj muzej. To je tako zanimiva zbirka raznih sv. pisma tičočih se reči iz predmetov, da bi se izplačalo potovati tja samo radi te zbirke. Najbolj zanimiv je okrogel kamen, ki je nekaj v tempeljni služil za uradno teža talenta, edini komad na svetu. Pri vsakem predmetu so v latinščini zapisane dotične besede iz sv. pisma.

Cerkev sv. Ane je zanimiva radi zidave. Ko so prišli beli očetje, katerim je podaril kraj Napoleon III., je bilo zidovje do strehe v podrtinah in gramozu. Kar je še dobrega, stoji kakor ob času križarjev, drugo so nadomestili. V finem okusu Francozom ni zlahka kdo kos. Duhovniki, ki se tukaj vzgajajo, oskrbujejo dušno pastirstvo po raznih vaseh cele Sv. dežele, kakor tudi Sirije,

narodnega dela, katerega so v dobi 60 let storili slovenski duhovniki na Koroškem. Povodom te 60. letnice prirede slov. bogoslovci v četrtek, dne 4. junija t. l., ob 4. uri popoldne slavnostno akademijo, pri kateri govorita č. gg. Matej Ražun in dr. J. Ev. Krek iz Ljubljane. Spored: 1. Drag. Hruza: „Svečana koračnica“. Udarjajo tamburaši. 2. Pozdrav. Govori predsednik. 3. „Zakipi duša!“ Za „Akademijo“ uglasbil Jak. Aljaž, poje moški zbor. 4. I. govor. Govori veleč. g. Mat. Ražun, župnik v Št. Jakobu v Rožu. 5. H. O. Vogrič: „V božični noči“. Fantazija za tamburaški zbor. 6. H. Volarič: „Slovenski svet, ti si krasán!“ Poje z bivšimi akad. člani pomnoženi moški zbor. 7. II. govor. Govori veleč. g. drž. in deželni poslanec dr. Jan. Ev. Krek, prof. bogosl. v Ljubljani. 8. H. O. Vogrič: „Spomin na zlato Prago“. Venec čeških pesmi za tamburaški zbor. 9. Ant. Foerster: „Večerni Ave“. Poje moški zbor. 10. Sklepne besede predsednika. 11. Polka iz operete „Jamska Ivanka“. Za tamburice priredil H. O. Vogrič. — Vsi rodoljubi so vljudno povabljeni.

Celovec. (Pozor!) Svarim preč. gg. duhovščino in cerkvena predstojništva pred gotovimi ljudmi, ki se posebno radi obračajo na cerkvene ključarje zavoljo slikanja cerkev ali za kakšno pozlatarsko delo. Posebno Spod. Koroška je preplavljena s temi „umetniki“. Preden se kakemu mojstru zaupa delo, naj se tudi poizve, ali je v resnici vesten in sploh pa izučen delavec, ker veliko je število takih, ki so bili od teh ljudi že opeharjeni. Tozadevna pojasnila daje brezplačno „Zadruga slikarjev in pozlatarjev v Celovcu“ ali pa

Jan. Goleš,

slikar in pozlatar v Celovcu.

Celovec. (Toča in nevihta.) Dne 24. t. m. smo imeli v Celovcu popoldne ob 1/2 6. uri silno nevihto. Celi dan je solnce neznosno pripekalo. Popoldne pa so se v par minutah nakopičili oblaki, in vtilo se je z neba, kakor da bi iz škafe lil. Z dežem vred se je vsula toča, debela kakor prav debeli lešniki. Mahoma so se spremenile ulice v prave potoke, ki so nosili naprej točo, ki je padala tako gosto, da smo jo po senčnih krajih videli še drugo jutro. Vrtarjem in kmetom v bližnji celovski okolici je naredila mnogo škode. Samo „Marijanišče“ ima na svojem posestvu v Zakamnu 3000 K škode.

Celovec. (Parniki na Vrbskem jezeru) so že začeli redno voziti dne 24. t. m. Od vojaškega plavališča do Vrbe vozijo po trikrat na dan ter ima vsaka vožnja zvezo s tramvajem iz Celovca in nazaj v mesto. Tudi lokalne vožnje na Vrbskem jezeru ob nedeljah in praznikih so se že začele, ter se bodo 14. junija raztegnile na vsakdanje vožnje.

Celovec. (Ustrelil) je svoje deklo v Kazazah pri Celovcu dijak Janez Birkfeldner iz Lvova s tremi streli v usta. Po storjenem činu se je sam naznanil policiji ter je izjavil, da je bil namenjen, pokniti tudi sebe, pa so mu patroni — pošli.

Celovec. (Nezavestnega) so našli v nedeljo zjutraj dne 24. t. m. mladega Laha Pietro de Rosa ob železniški progi blizu ljubljanske

sploh tam, kjer se nahajajo grški katoliki. Revni so kakor cerkvene miši. Parkrat sem prišel na potovanju k takemu „župniku“, ki ni imel beliča denarja na razpolago. Kaj boš? Na Jutrovem je revščina vsakdanja srajca. Večinoma je pa pod to srajco izredna čednost in poštenost.

Popoldne je bil obhod na vrtu pri Dominkancih. Ti imajo ob cesti proti Damasku lepo baziliko sv. Štefana z obširnim zavodom, nekako biblično vseučilišče. Profesorji so sami sloveči učenjaki. Cerkev je sezidana v arabsko-romanskem slogu in ima tudi spodnjo cerkev; menda je bil tukaj kamenjan sv. Štefan.

Tudi ta obhod je bil veličasten; udeležilo se ga je pa bolj le evropsko katoliško prebivalstvo.

Po obhodu sva šla gledat takomenovane kraljeve grobove, ki so še bolj proti severu. Zanimivi so ti grobovi radi tega, ker se prav lepo vidi, kako so se pokopavali mrličji pri starih Judih.

Šla sva proti gori Skopus, ki se drži Oljske gore, potem ob mestnem zidu proti Štefanovim vratom. — Na potu naju je srečal jeruzalemski župan, Turk, v evropski noši, s turbanom na glavi.

Človek bi mislil, da čast županstva v Jeruzalemu pri tolikih strankah, verah in narodih nikakor ne more biti prijetna. A tukaj ni nobenih volitev. Župana odloči skoraj edino le vlada, in kdor hoče od njega kaj imeti, mu mora nastaviti samokres — bakšiš na prsa.

Ko je zahajalo solnce, sem šel na streho gostišča in v večernem hladu gledal, kako gre Jeruzalem spat.

ceste. Deset ran, prizadetih z nožem, je imel na vratu, glavi in hrbtu. Prepeljali so ga v bolnišnico. Napadalec je dosedaj še neznan. Prebivalci ljubljanskega predmestja pripovedujejo, da so slišali tam celo noč velik krik. Prejšnji večer je sedel še v gostilni in je imel baje pri sebi 13 kron. Uslužben je bil pri stavbeniku Schmidu.

Celovška okolica. Čebelarji imamo letos slabo leto. Najboljši, najmočnejši roji, ki smo jim na vigrad dali največ živeža, so sedaj najslabši. Zgodaj so začeli nabirati, pa ob silno slabi paši seveda niso mnogo nabrali in so izgubili mnogo muh.

Žrelec pri Celovcu. Dan sv. Cirila in Metoda lanskega leta nas še spominja, kako smo se veselili. Na predvečer teh slavnih apostolov priredili so naši vrli fantje prav prijetno zabavo; zvečer, ko se je zmračilo, so zažgali velik kres, pri katerem smo prepevali mile narodne pesmi in vriskali, da je odmevalo od vasi do vasi. Potem so nas povabili v hišo našega rojaka Michaela Rebernig, kjer je pred veliko podobo slovenskih apostolov čvrsta mladenka z narodnim trakom na prsih predavala lepo Ciril in Metodovo pesem. Temu je sledila zabavna igra „Kmet Herod“, pri kateri je bilo veliko smeha, in so zaslužili naši vrli narodni fantje vso pohvalo. Na koncu pa so se predstavljale skioptične slike iz Rima. Pozno v noči smo se veselili src vračali domov z željo, da bi se kmalu zopet kaj sličnega priredilo. Ker pa otedaj še nič ni bilo, pa upamo, da nam naš gosp. župnik za Ciril in Metodov predvečer zopet prav zabavnega pomagajo pripraviti. Na svidenje!

Celovec, ki ga dobro poznate.

Grabštanj. (Požar.) V Starčah je v petek, 22. t. m., ob 3. uri popoldne pričelo goreti, in tekom ene ure so bili uničeni štiri skednji in tri hiše. Pogorelo je pri Krasniku, Korpiču, Trčju in Zdvocu. Zasmodili so baje otroci pri Krasniku, ki so bili sami doma.

Grabštanj. (Žrebci.) S kobilami, ki nam jih je poslal erar, smo res precej zadovoljni, čeprav bi tudi bile še lahko malo večje in močnejše; nikakor pa nismo zadovoljni z žrebci ali s konji, med katerimi je še najhujši tisti, ki je pri Ječmenu in je na eno oko slep in 25 let star. Upamo, da nam v bodoče pošljejo boljše žrebce, sicer bomo primorani vpregati pred oralo po štiri konje, iz gore pa sploh ne bomo mogli voziti.

St. Peter pri Grabštanju. (Poroke.) V minolem letu ni bilo v naši župniji niti ene poroke, in tudi letošnji pust je minil brez njih. Mislili smo že, da je „zacoprano“. Toda po Veliki noči so se začeli kar zaporedoma oglašati. Poročeni so že bili: g. Tom. Pettauer, obč. tajnik in c. kr. stražmojster v p., z Ano Leitner; g. Mih. Cipuš, čevljar z Marijo Ročnik, in g. And. Hauptman, mizar, s Pavlino Sekol. Vsem tem prirčno čestitam!

Velikovec. („Heil dem Einbrecher in die windische Sparkasse!“) Lutrovska „Allg. Bauernzeitung“ (pravilno „Lehrerzeitung“) z dne 15. maja t. l., šte. 20, na satansko zloben način napada velikovške Slovence. Omenja namreč aretiranje dveh osumljenih vlomilcev v slovensko hranilnico (lanskega leta) in nekega tukajšnjega odvetniškega uradnika, ki si je krivično prihranil hranilno knjižico nekega slovenskega kmeta. Vse to podtika v znani nemškonacionalni zlobnosti velikovskim Slovincem, očitajoč jim „svinjski hlev“. (To je lepa nemška kultura!) Našo hranilnico imenuje „Trutzkasse“ („kljubovalno hranilnico“). To je naravnost budalost. Če bi bila ta hranilnica v popolnoma nemškem kraju, na pr. v Brežah ali Zgor. Dravogradu, potem bi zaslužila to ime. Pač pa v polni meri zaslužijo take priimke neštevilni nemški zavodi v popolnoma slovenskih krajih. Da bi bili omenjeni trije med tukajšnjimi Slovenci igrali kako večjo ulogo, zlasti, da bi bil tretji „steber tukajšnjega klerikalnega slovenstva“, je gola laž. Prejšnji najemnik ni nikoli pripadal slovenski stranki, ampak je bil navaden koroški nemškutar, ki se je nasrkal svoje olike med Nemci; drugi aretiranec-mehanik, pa je strasten hajlovec in Nemec po rodu; zakaj lažniva „Bauernzeitung“ tega ni omenil? Kar se pa tiče odvetniškega uradnika, smo ga Slovenci tudi natančneje spoznali in smo se tega „stebra tukajšnjega slovenstva“ iznebili najprej iz kluba, potem pa tudi iz društva „Lipa“, kamor se je sam takorekoč vsilil. Njegova predzgodovina v začetku ni bila nobenemu tukajšnjim Slovincem poprej znana. Da ni bil „klerikalen“ Slovenec, ni treba dokazovati; da pa tudi ni bil preveč naroden, je pokazal pred nekimi leti, ko je z drugimi Velikovčani, med katerimi je bil tudi neki sedanji mestni občinski odbornik, pri nekem zborovanju v Kokiju najhujše metal na slovenske zborovalce repo. Tak vendar ne more biti „steber slovenstva“, in zato smo drugi stebri velikovškega slovenstva ta prelepi stebri pravčasno odpravili iz svoje serede. Zakaj pa lutrovska „Bauernzeitung“ ne omeni,

da je bil aretirani mehanik, uslužben pri tukajšnji občini? Tako je torej slovenstvo omenjenih treh aretirancev. Ali je nasprotnemu dopisniku in njegovim somišljenikom še znano, kako je lani pri bakljadi na dan zmage nasprotnega kandidata nekdo klical: „Heil dem Einbrecher in die windische Sparkasse?“ Ali je bil dotični tudi kak „steber tukajšnjega slovenstva?“ Mislimo, da ravno narobe, ker bi se sicer ne bil smel udeležiti hajlovske bakljade. Značilno je pri tem še to, da se je to klicalo ravno po zmagi nemško-nacionalnega kandidata. Tudi je nemškonacionalna laž, da bi bil hodil povodom zadnjih državno-zborskih volitev omenjeni odvetniški uradnik po zborovanjih in nastopal zoper nasprotnike. Šel je k zborovanju na Djekše, toda samo kot poslušalec, pri zborovanju ni zinil niti besede, ker v to tudi ni bil določen. Satansko hudobna pa je trditev, da bi imeli „nastavljenci rimske svetovne tvrdke“ na nepošten način opraviti z neko hranilno knjižico, češ, da je to dedinolovstvo (Erb-schleicheri). Gre se namreč v tem slučaju za neko ustanovo za pred enim letom umrlo osebo, ki nikakor ni hotela tega postaviti v oporoko, vkljub temu, da se ji je to izrecno polagalo na srce. Ali v tem slučaju ima dopisnik opraviti s c. kr. finančno prokuraturo, ne pa z „nastavljenci rimske svetovne tvrdke.“ To je resnica, ne pa kakor piše „Allg. Bauernzeitung“. Le lagajte naprej, in Slovencem se bodo vedno bolj odpirale oči!

Eden izmed „rimske svetovne firme.“

Velikovec. Slov. katol. izobraževalno društvo „Lipa“ priredi redno mesečno zborovanje na Binkoštni ponedeljek, dne 8. junija, ob polštirih popoldne v „Narodnem domu“ v Velikovecu. Govor o zadnjem slovenskem romanu v Lurd. (Govori č. g. V. Poljanec.) Uprizorila se bo tudi šalo-igra „Jeza nad petelinom in kes.“ Z ozirom na zanimivi govor in na šaloigro pričakujemo obilno-številne udeležbe.

Odbor.

Gorenčec pri Rudi. (Zborovanje.) V nedeljo dne 17. maja je priredilo delavno „Kmetstvo katol. izobražev. društvo za Rudo in St. Peter“ redno mesečno zborovanje v Šmiklavžu v Gorenčah. Gostilniški prostori pri Buchwaldu so bili natlačeno polni. Predsednik Melišnik pozdravi navzoče v prekrasnih besedah in odda besedo č. g. župniku J. Volavčniku, ki jako dobro razlaga, zakaj je na Koroškem tako pomanjkanje duhovnikov, poudarjajoč posebno protikatoliški in sploh protiverski duh sedanjega časa. Drugi govornik, J. Dobrovc iz Velikovca, govori o glavnih vzrokih gospodarskega propada in o pripomočkih, kako povzdigniti kmečki stan. Zborovanje bi se bilo jako lepo vršilo, ako bi ne bili došli nekateri pijani kulturonošci s svojo znano nemškutarsko oliko. Posebno se je odlikoval Leitgebov (Svetejev) oskrbnik na Ledu. Govori se, da je že zjutraj pil žganje in tudi druge upijanal s tem namenom, da bi „bolj korajžno“ motili zborovanje. Pribiti se mora, da so se naši vedeli popolnoma dostojno, nasprotniki pa so zmerjali naše z besedami „švarchafnerji“, „coteljni“ itd. Heil, nemškutarski kulturi!

Žitaravas. (Zborovanje.) Dne 24. maja je imelo naše izobraževalno društvo „Trta“ svoje mesečno zborovanje. Gosp. Dobrovc iz Velikovca nam je prav poljudno razkladal, zakaj da propada kmetški stan. Navedel nam je pa tudi pripomočke, katerih se je treba oprijeti, da se bodo zboljšale gospodarske razmere kmetškega stanu. Zborovalci so pazljivo poslušali zanimivi govor in želijo le, da bi se g. govornik blagovolil še večkrat potruditi k nam. Nato so domača dekleta predstavljala igro „Pri gospodi“. Čeravno so vse igralke nastopile šele prvič, igrale so tako izvrstno, da bi človek mislil, da so vzrastle na odru in da je uprizoritev iger njih edini poklic. Posebno dekla Marija (Helena Kurat) se je pokazala kot rojeno igralko. Mnogo veselja so nam napravili vrli naši fantje z uprizoritvijo igre „dr. Vsezna in njegov sluga Štipko Tiček“. Prav iz srca smo se morali smejati Štipko Tičku, ko je tako imenitno farbal kaline in Tomaža reševal pred klerikalnim zmajem. Dekleta in fantje, le po tej poti naprej! Nič se ne zmenite, če vas oblagajo gotovi ljudje. Mi vstajamo in njih je strah!

Lovanke pri Dobrlivasi. (Smrt vrlega Slovenca.) Zopet nam je ugrabila neizprosna smrt enega iz najboljših iz naše srede. Bil je to Štefan Kuster p. d. Žabič, kremenit značaj in odličen Slovenec, od nekdanj najzanesljivejši pristavš krščansko-narodne stranke. Nanagloma nas je zapustil, zadet od srčne kapi. Velikanska množica, ki ga je spremila v nedeljo na pokopališče, nam je pričala, kako je bil rajni priljubljen in spoštovan. Zrušil se je steber; mladeniči, nadomestite ga! Naj bo vaša čast in ponos, biti jeklen in neomahljiv značaj, kakor je bil rajni Žabič, ki je s svojo bistrumnostjo marsikaterega nasprot-

nika ugnal v kozji rog. Slava vrlemu narodnjaku! N. p. v m.!

Prevalje. (Društveno delovanje.) Dragi „Mir“! Pozabili smo ti poročati, da smo dne 26. m. m. zopet imeli zanimivo zborovanje pri Šteklju. Poslušali smo g. Tavčarja iz Celovca, ki je udrihal po delovanju židov, teh pijavk na človeškem organizmu, in pošteno ožigosal njihovo oduševstvo. Č. g. Ulbing pa nam je narisal v krasnih potezah lepoto slovenske domovine in nas vžigal k ljubezni do drage domače grude. Nato pa smo občudovali spretnost domačih fantov, ki so nam predstavljali veseloigro: „Dr. Vsezna in njegov sluga Štipko Tiček.“ — 24. majnik pa nas je zopet pripeljal v društvene prostore, kjer nas je tajnik poučil „o napakah našega šolskega sistema.“ Pač res: Današnja šola hoče s svojim preobilnim učnim gradivom napraviti iz otroka učenjaka, zraven pa naredi iz njega največkrat le — butca, prevzetneža in nerodneža v življenju. Mi pa rečemo, da je nemška šola naravnost škandal za kulturno državo in sramota za Slovence. Čas bi bil, da se je tudi Prevalje odkrižajo. Č. g. Ulbing so nam razložili namen vsučilišč in osvetlili predrznost in surovost nemškega in liberalnega dijaštva na univerzah, ki sedaj v imenu svobode strahuje celo Avstrijo. — Veselimo se že na „Lurško pastirico“, katero bodo dekleta uprizorila prihodnji mesec.

Borovlje. Tukajšnja šulferanjska podružnica že naznanja v „Freie Stimmen“ ljudsko veselico nemškega šulferajna v Borovljah v gozdu poleg streljšča, in „prosi vljudno in nujno za izdatno podporo in pospeševanje te za Nemce in posilnemce v Rožu važne veselice“ in se obrača s to prošnjo „do vseh, ki jim je pri srcu razvoj in ohranitev nemškogljudske stvari v Borovljah in v Rožu.“ To se pravi z drugimi besedami, da hoče šulferajn kot nepolitično društvo delati nemško politiko in odrivati Slovence. Mislimo, da pomeni taka-le nemška veselica v slovenskem Rožu, katere namen je utrjevati privandrano nemštvo med Slovenci, čisto navadno hujskanje proti Slovencem. V gozdu pa se bo priredila veselica, da bode bolj podobna veselici starih Germanov, o katerih pove zgodovina, da so v gozdovih polegali po medvedovih kožah, popivali pivo, delali bojne načrte proti sovražnikom in se, razgreti od pijače in sovraštva do sovražnikov, tako po germansko zabavali cele noči.

Borovlje. (Hätt' ma's net, so tāt' ma's net.) Iz jako zanesljivega vira se nam poroča, da borovska nemška posojilnica že zopet zida, in sicer kegljišče in prostor za pivo. Stalo bo vse skupaj 16.000 K.

Podgora. (Oškodovani kmetje.) Najstarejši ljudje v Podgori se dobro spominjajo, da je naša vas zmirom pasla svojo živino po dobravskem pašniku in nikomur še v glavo ni prišlo, da bi že itak ubogo in povsod zapostavljeno kmetstvo hotel kdo oškodovati. Ko pa je gospod Rainer, Voigtov višji gospodar, zasedel gorički grad, je hitro začutil v sebi potrebo, da zasadi pašnik, prežene živino in s tem občutljivo oškoduje našega kmeta. Takrat jo je pošteno nalezal po svojih prstih in pašo pustil kravam. Letos pa ga je zopet nasadil in na občinski deski z g. županom, ki je tudi bolj gospod in bolj h gospodi štriha, naznanil, da je paša v Dobravi zaprta. Neverjetno, pa vendar resnično! Gospod župan, kako se upate celi vasi kratiti dolgotrajne pravice! Ali Voigt nima dovolj na svojih milijonih, da bi mi zavoljo njega morali postati be-rači? Le milijonarje branimo, za nje skrbimo, kmet pa, ki še večkrat nima za sol, naj trpi. Sicer pa še cela stvar ni končana, zdaj enkrat ima besedo c. k. okr. glavarstvo.

Slov. Plajberg. „Štajerca“ z dne 10. maja 1908, šte. 19, je prinesel pod naslovom: „Kdo boljši gospodari?“ članek o sedanjem in o prejšnjem nemčurkem gospodarstvu občine Slovenj Plajberg, toda večidel skrpan iz jako debelih laži, kakor je „fabrikant“ tistih, velik. Svetoval nam je v svojem članku, naj gremo in se prepričamo pri občinskem uradu, da je to, kar je „našribal“ on v „Štajerca“, „gola resnica“. Sledili smo njegovemu svetu in zahtevali v občinskem uradu podatke iz občinskih računov, a pokazalo se je v največje točkah ravno nasprotno. Po občinskih računih je to-le res: Dohodki do konca junija 1905 K 1559'08, stroški do istega časa K 2106'26, torej K 547'18 primanjkljaja. Nadalje znaša primanjkljaj v računu za vzdrževanje občinskih potov K 94'15. Ves primanjkljaj do konca junija 1905 znaša torej K 641'33, katero svoto je sedanji župan izplačal bivšemu županu g. J. Lauseggerju še meseca julija istega leta. Koncem l. 1905 je bilo K 747'14 primanjkljaja. Res je, da je na tem primanjkljaju tudi krivo občinsko tajništvo, ker se je za isto izdalo 108 K več, nego je bilo proračunjeno, toda to je malenkost.

Pomisli pa moramo, da župan ali občinski svetovalci od začetka županovanja pa do danes samo vsled tega, ker se plačuje občinsko tajništvo višje kakor poprej, ni zaračunal niti enega pota ali ene zamude, niti enega vinarja odškodnine občini, ko je nasprotno prejšnji župan takoj zaračunal pot v Borovlje po 6 K. Koliko pa se je poprej izdalo za cigane več nego zdaj? Zakaj pa se je izposodilo od borovške „šparkase“ v l. 1904 800 K? Ga morda ni najel nemško-liberalni občinski zastop? Zakaj se je dalo za zgradbo državne železnice Svetnavas-Borovlje 600 K, ko niti borovska občina iz občinske blagajne menda ni dala toliko, ker prostovoljnih prispevkov posameznih občanov ne prištevamo. To za našo občino ni malenkost; zakaj o tem molčiš dopisnik? In posojilo 1000 K je najelo sedanje občinsko predstojništvo od nemške posojilnice v Borovljah, trdiš? Že po tem se vidi, da je to laž, kakoršne so le „Štajerčevi“ dopisniki zmožni, ker, ako bi si današnji občinski zastop izposojal denar, gotovo bi ne šel k nemškimi „šparkasam“. Le prejšnji, nemško-liberalni občinski odbor je dovolil posojilo 1000 K iz gori imenovanega posojilnega društva in sicer v seji z dne 19. aprila 1905, pod točko I. Sedanji župan pa je vendar šele nastopil z 7. julijem 1905. In dopisnik se drzne trditi, da je ta dolg naredil oziroma to svoto izposodil sedanji občinski zastop. To svoto je najel prejšnji občinski zastop v svrhu plačila za ostalih hiralničnih (Siechenkosten) in bolnišničnih stroškov, a ko je prejšnji župan zapustil stolec, je zahteval od sedanjega župana, da mu mora takoj izplačati primanjkljaj K 641'33, katerega mu je dolgovala občina. Tako se je moralo od omenjenih 1000 K najprej izplačati ta primanjkljaj bivšemu županu. In odkod se je vzel denar za izplačilo omenjenih hiralničnih in bolnišničnih stroškov?

Naložiti so se morale v letu 1906 in 1907 raditega visoke občinske doklade. Samo v Trstu je bilo okrog 623 K bolnišničnih stroškov na dolgu. In obroke, kakor tudi obresti v borovsko posojilnico, tudi za to so morali dati občani. Z visokimi občinskimi dokladami je današnje županstvo poplačalo, kar je moralo poravnati še za prejšnjega župana. Zakaj prejšnji občinski zastop ni dejal gori omenjenih bolnišničnih in hiralničnih stroškov v proračun v letu 1905? Seveda, ni prijetno, pobirati previsokih občinskih doklad, to se ve. Dopisnik se baha, koliko bi imela občina gotovine, ko bi se poprej pobirale tako visoke občinske doklade, kakor lanske in predlanske leto. Toda to nič ne pove, zakaj je imelo prejšnje nemčurško občinsko predstojništvo koncem leta 1904 črez 900 K, leta 1903 črez 500 K in v prejšnjih letih vedno primanjkljaje, čeravno je pobiralo tudi 60, 50 in celo 70% ne občinske doklade. Zakaj v vsakem letu taki primanjkljaji? Zakaj so ostali bolnišnični in hiralnični stroški na dolgu? Napravil se je tedaj dolg, ko je še unija svinčenih rudnikov plačevala do 700 K direktnega davka in še črez. Krivda se seveda hoče zvaliti na današnji občinski zastop, ki je po večini slovenski, a iz tega ne bo nič, ker so občani že toliko spregledali in spoznali vaše „naprednjaštvo“. Čudno se nam zdi, zakaj nas od tega časa, kar županuje sedanji slovenski župan, cigani tako malo nadlegujejo, ko je poprej bilo toliko odgonov in — stroškov za istimi. Da, dopisnik, prav si povedal, napisal si raditega tako „mozgo“ v „Štajerca“, da bi se volilec priliznil, ker so volitve pred durmi. Praviš tudi, da so ti črni gospodje že pred zadnjimi občinskimi volitvami vpili: Volite z nami, pa vam ne bo treba občinskih doklad plačevati. Toda ta prežvek je med tebi enakimi že jako star in ljudstvo pa samo ve, kaj se je pri agitacijah govorilo. Za tako prežvekane stvari se več ne zmeni. — Vas, volilce, pa splošno opozarjamo: Pazite, koga boste volili, ker od vas samih je odvisno dobro in slabo gospodarstvo občine.

Bistrica v Rožu. (Orožnik Rus) nas je zapustil. S tem je bila vendar enkrat izpolnjena želja tukajšnjega prebivalstva. Prišel je med Nemce v Špital, kjer lahko uganja nemško politiko. Mi se ne bomo jokali za njim.

Podgorje v Rožu. (Semenj.) Binkoštni torek, 9. junija t. l., bode tukaj letni semenj. Lani je bilo prignano lepo številko goveje živine in konj. Kupčevalci se opozorijo na to priložnost, posebno ker je drugi dan semenj v Beljaku.

Št. Ilj ob Dravi. (Še ena vest o smrti župana Hofovca.) Še ni preteklo šest let, odkar smo izročili materi zemlji zemeljske ostanke župana p. d. Črnca, občine Logaves, moramo že zopet zabiležiti žalostno novico, da je naša občina zopet osirotela. Vsi smo bili veseli, da je občinski odbor z izvolitvijo g. Mihaela Greblacher p. d. Hofovca v Tješčicah za župana tako dobro ukrenil; a nemila smrt nam je zopet pokosila moža korenjaka in poštenjaka v najlepši dobi

njegovega življenja. Kako je bil rajni župan Hofovc priljubljen ne samo v občini, temveč po celi okolici, je pokazal pogrebni spreved, katerega se je udeležil tudi vladni svetnik iz Beljaka g. J. Schuster ter pokazal s tem, da je spoštoval vestnega župana rajnega Hofovca. Dal Bog naši občini zopet tako vzornega predstojnika in Slovencem tako zavednega župana!

Dholica. (Blamirani sociji.) Pred par tedni smo brali v „Arbeiterwille“ notico, v kateri je nekdo napadal enega naših mož. Ker pa je bil celi dopis od konca do kraja zlagan, je dotičnik poskrbel, da so morali vse preklicati. Da pa si svojo blamažo pred svetom pokrijejo, napisali so dostavek, v katerem so povedali vso svojo modrost. Čujte in strmite. Glasi se v prevodu: „Mi bi še naprej poročali, pa zavoljo pomanjkanja prostora ne moremo.“ Za napad so imeli prej prostora skoraj celo stran, zdaj pa prav nič več. Izgovor je dober, pravi narodna prislovica, ako ga tudi pes na repu prinese.

Dholica. (Zavraten napad.) Bilo je v soboto zvečer dne 23. maja t. l., ko gresta dva zavedna mladeniča proti domu. kar jih sreča več mlečnozobih hajlovcev ter ju brez vsakega povoda napade. Eden izmed napadenih je dobil udarec, da se je zgrudil nezavesten na tla ter so ga morali nezvestnega prepeljati v bližnjo kmetško hišo, kjer se je polagoma zopet zavedel. Ne bi poročali o tem, ko bi napadalci ne bili pred par dnevi tudi zavoljo pretepa kaznovani. Ti nadebudni fantje so dva županova hlapca in županov sin, ki smejo motiti ponočni mir; ako pa slovenski fantje kje zapojejo kako narodno, se takoj pravi: „Ruhestörung“ in se preti s kaznijo.

Brnca. Slovensko tamburaško in pevsko društvo „Dobrač“ na Brnci je sklenilo, da si sezida svoje lastne prostore v meri 6 metrov dolgoti in 4 metre širokosti za pevske in tamburaške vaje ter knjižnico, kar si upa samo vzdrževati; ker pa želijo nekateri rodoljubi iz okolice, da bi se sezidala obširnejša stavba, tako da bi se lahko v njej prirejale igre ali zborovanja; zato bo društvo počakalo z zidanjem do 1. julija t. l. in se obrača tem potom na vse narodnjake iz okolice, da bi blagovolili k temu podjetju kaj prispevati ter bi prispevke vsaj do 28. junija t. l. na podpisano društvo poslali ali pa vsaj naznanili. Ker oskrbuje društvo obenem tudi cerkveno petje, želi, da bi v ta namen storili kaj tudi farani in pomagali ali z vožnjo ali s čemur si bodi. Za povečanje prostora so dosedaj darovali sledeči gospodje: Ivan Krajcar p. d. Straml na Brnci 50 K; Ivan Miklavič, organist na Brnci, 30 K; Tomaž Uršič, čevljarški mojster na Brnci, 30 K, skupaj 110 K.

Slov. tamburaško in pevsko društvo „Dobrač“ na Brnci.

Brdo na Zili. (Vse se ženi.) V ponedeljek 11. maja se je poročil Pavel Wallner p. d. Mijar z Mojco Petrič p. d. Meckarjevo na Brdu. Nadalje ste bili v nedeljo 17. majnika dve gostije. Poročena sta bila Pavel Jank p. d. Jankov v Melvičah s Pavlino Arbeiter p. d. Toninovo na Planji in Ulrih Zvik p. d. Bajer v Veliki vasi z Julijano Rogi p. d. Grevževo v Potočah. Vsi trije pari so prav narodnega mišljenja. Obilo sreče jim želimo in naj jih Bog blagoslovi v novem stanju!

Več Brjanov.

Poglavje za delavce.

Pismo slovenskega Jožka.

Večkrat sem že slišal in bral, kako socialdemokratski voditelji farbajo delavce z raznimi obljubami. Tudi mene je zanesla usoda tja gor v nemški kraj Himmelberg, kjer izdelujejo travne kose. Delavci teh tovarn, katerih je več, so uprizorili trimesečen štrajk, ki se jim je, kakor po navadi, popolnoma ponesrečil. Bil je Veliki teden, ko pridem slučajno v gostilno, v kateri so se štrajkovci shajali. Zbranih je bilo več. Eden izmed delavcev je sponašal nekemu gospodku, ki je bil gotovo kak voditelj, precej osoljene reči. Med drugim je rekel tudi sledeče: „Vsi skupaj niste nič vredni; le denar bi vam bilo dobro dati. Jaz sem že toliko in toliko vplačal, dobil pa še nisem ničesar, niti vinarja. Sram naj vas bo!“ Kakor sem zvedel v neki tovarni, so dobili štrajkovci na Veliki petek „pirhe“, bili so namreč večinoma vsi odslovljeni. Zdaj je menda zopet red in delo se nadaljuje. Vprašam, kdo je imel dobiček od tega štrajka? Delavci gotovo ne, ker niso ničesar zaslužili in so slednjič še delo izgubili. Pač pa se mastijo z denarjem, ki ga morajo plačevati ubogi delavci za štrajkovski fond, rdeči voditelji. Delavci, kdaj se vam bodo odprle oči? Ne dajte se slepiti od ljudi, ki jim je mar le lasten žep in hočejo zaraditega od vas le denar, da morejo potem posedati po kavarnah in piti na vaše zdravje z denarjem, ki ste ga morali v

potu svojega obraza zaslužiti. Proč s socialno demokracijo! Oklenite se krščanske organizacije! To vam svetuje vaš sodrug slovenski Jožek, delavec.

Delavstvo, pozor!

V torek je pričelo delavstvo stavkati v ljubljanski tvornici za lep. Stavkujoče delavstvo se je odločilo za stavko premišljeno in po treznem preudarku. Izvrševalni odbor slovenskega krščansko-socialnega delavstva je sklenil, naj se stavkujoče delavstvo po naši organizaciji podpira in se je konstituiral osrednji stavekarski odbor, ki je izvolil za svojega predsednika državnega poslanca Jožefa Gostinčarja.

V vojski se potrebuje denar. Zato se obračamo tem potom na delavstvo in na delavske prijatelje, naj s podporami podpirajo stavkujoče delavstvo. Podpore, namenjene stavkujočemu delavstvu, naj se pošljejo pod naslovom: **Upravišništvo „Naše Moči“, Ljubljana.**

O stavki se poroča vsak dan v „Slovenču“, na kar se opozarja.

„Naša Moč“ objavi izkaze o došlih podporah, končni računi se objavijo tudi po „Slovenču“.

Ob stavkah pri Devici Mariji v Polju, delavstva tovarne vžigalic v Ljubljani in ob veliki savški stavki se je pokazala požrtvovalnost delavstva in njegovih prijateljev v najlepši luči. Upravičeno pričakujemo, da se i zdaj ne obračamo zaman na požrtvovalnost naših somišljenikov! Izvrševalni odbor slovenskega krščansko-socialnega delavstva.

V Ljubljani, dne 21. majnika 1908.

Predsednik:
Jožef Gostinčar,
drž. poslanec.

Gospodarske stvari.

Mlekarska razstava na Vrhniki

se prične v nedeljo, dne 31. maja, popoldne in traja še 1. junija. V ponedeljek 1. junija ob 9. uri je zborovanje in kritika o razstavljenih izdelkih, o pomanjkljivosti in o zboljšanju mlekarstva. Nato se razdelijo darila za najfinejše izdelke. Potem splošna pokušnja razstavljenih izdelkov. Razstavilo se bode tudi moravsko in dansko surovo maslo. Zeleti bi bilo, da si razstavo ne ogleda samo tisti, ki se bavi z mlekarstvom, ampak tudi tisti, ki rad surovo maslo uživa, zlasti dame. Po razstavi se prične dvadnevne informacijski tečaj, ki bode zelo poučljiv za one, ki mlekarne nadzorujejo in kateri se hočejo poučiti o uredbi snovanja in vodstva mlekarn. Poleg teoretičnega pouka se bode razkazovalo o praktičnem delovanju in ravnanju z mlekom, o izdelovanju masla in sira in preiskovanju mleka. Pri tej priliki si vsakdo lahko ogleda novo vzorno in največjo mlekarno na jugu, kakor tudi mlekarstvo šolo. Nikdo naj ne zamudi si ob tej priliki ogledati obenem krasno vrhniško okolico, izvirke Ljubljane, Močilnik, začetek Krasa itd. Za prenočišče in gostilne je skrbjeno.

Ob kaj pripravljajo kmeta muhe.

Marsikdo bi ntegnil začudeno vprašati, če se sme tako vprašanje smatrati za resno. In vendar pripravljajo muhe kmetu veliko škodo. Muhe ne vznemirjajo in zbadajo samo domače živine, ampak oškodujejo tudi kmetov žep. Če molzno kravo nadlegujejo in pikajo muhe, tedaj živinče manj je in daje tudi manj mleka. To je bilo dokazano z mnogoštevilnimi poizkusi. Molzna krava, ki je imela v hlevu dosti prestati vsled muh, ni imela miru in počitka; ko so jo prepeljali v drug hlev, kjer ni bilo toliko muh, dajala je takoj več mleka in sicer v 7 dneh za 3 litre več. Ta poizkus uči, da mora kmet resno nastopiti zoper ta mrčes, in sicer takoj spočetka, ko se pokažejo muhe, kajti mušja samica izleže kakih 120 jajčkov, iz katerih nastanejo v 3 tednih nove muhe. Na ta način je mogoče, da se mušji roji tako silno namnože. Proti mušji nadlogi se priporoča, hlevove strehe in strop pobeliti z apneno vodo, kateri se primeša nekoliko raztopljene sestojče iz klorovega apna in belega galuna. Tudi je dobro, da se tudi tu in tam v stene vtakne s klejem namazane palčice.

Društveno gibanje.

Slov. kršč.-soc. „Zvezi“ za Koroško (Kosarske ulice št. 30/I.) sta na novo pristopili: Slov. kat. izobraževalno društvo v Šmihelu nad Pliberkom (št. 18) in slov. kat. izobraževalno društvo v Vogrčah (št. 19).

Vabilo. Na binkoštni ponedeljek dne 8. junija ob 2. uri popoldne je v St. Jakobu v Rožu slavnost blagoslovljenja družbine zastave „St. Jakobske Marijine družbe“.

Ob 2. uri je v župni cerkvi blagoslov s petimi litanijami, potem slavnostni govor, po govoru petje in blagoslovljenje zastave in spreved z zastavami v župnišče. Nato je v „Narodnem domu“ zborovanje z govori in igro „Presv. Jezusovo Srce“. K mnogoštevilni udeležbi vabi

„St. Jakobska Marijina družba“.

Ruda. „Izobraževalno kmetško društvo za Rudo, St. Peter in okolico“ priredi mesečno zborovanje na Binkoštni ponedeljek dne 8. junija t. l. pri Zledku pri Lisni. Ob ugodnem vremenu se vrši zborovanje na prostem. Upriori se tudi igra „Ne vda jmo se.“ Vse ude in prijatelje društva vabi k obilni udeležbi

odbor.

Politične vesti.

Krščanski socialci pri dr. Marchetu.

Vseučiliški odbor krščansko-socialne stranke, obstoječ iz poslancev dr. Drexel, Kemeter, dr. Mayr, Miklas, dr. Schlegel in dr. Stumpf, so se podali 23. t. m. k naučnemu ministru dr. Marchetu, da ga interpelirajo zaradi enakopravnosti katoliških dijakov in da izvedo vladne ministrove namene glede Wahrunda.

Deputacija je poudarjala, da se krščanski socialci z lepimi besedami in izjavami svobodomiselnosti ne morejo več zadovoljevati. Minister je odgovoril, da je kot svobodomiseln mož odločno za enakopravnost vseh dijakov. Da to doseže, bo poslal na vse vseučiliške rektorje okrožnice, v katerih bo zahteval poročila o razmerah na vseučiliščih. Iz teh poročil potem bo razvidno, kje je treba pomoči. Odposlanci so dali ministru razumeti, da se s takim odgovorom nikakor ne morejo zadovoljiti. O Wahrundu pa se minister ni hotel določno izraziti. Zares čuden je odgovor naučnega ministra. Vrabci na strehi že vedo in čivkajo, da se slovanski in katoliški dijaki v Avstriji na vseučiliščih, ki so cerkvene ustanove, ne smatrajo enakopravnim in se vedno odrivajo in zasmehujejo. Vsakemu političnemu otroku je to znano, naučni minister pa mora o tem še povpraševati.

Boj za notranji uradni jezik na Češkem.

V Karlovih varih so napovedali za dne 24. t. m. češki socialni demokratje zborovanje v prilog notranjega češkega uradnega jezika. Nato je napovedalo tudi nemško ljudsko društvo in društvo Schönererjancev shod za vse Nemce, ne glede na stranke, kateri kdo pripada. Vlada je pa oba napovedana shoda prepovedala. Češki socialni demokratje so nato zborovali po § 2 v češki „Besedi“, Nemci so pa prišli pred „Besedo“ Čehe izzivat. Prišlo je do boja, v katerem je bil eden Nemec zaboden. Nemci so pobili vsa okna; policija je napravila red in prišla več oseb, ki jih je pa takoj zopet izpustila.

Književnost.

Dr. Ed. Volčič v Novem mestu je uredil in se dobivajo pri njem in pri vseh knjigotržcih naslednje „Poljudne pravne knjižnice“, ki jo izdaja društvo „Pravnik“. Zvezek I. Zakon o dovoljevanju poti za silo, s pojasnili in vzorcem prošnje. 1907. Mehko vezano K —40.

Zvezek II. in III. Predpisi o železniških in rudniških knjigah. 1308. Cena mehko vezani knjižici K —80.

Zvezek IV. in V. Pristojbinske olajšave ob konverziji terjatev, 1908. Knjiga potrebna posebno posojilnicam in denarnim zavodom sploh. Mehko vezano knjigo K —80.

Zvezek VI. do X. Predpisi o razdelbi in uredbi ter o službi zemljišč. 1908. Mehko vezano K 2—.

Pripravlja se: Zvezek XI. in XII. Predpisi o poljski okvari. 1908. Mehko vezano K —80.

Ako ni dogovorjeno drugače, se pošiljajo knjige s pošto proti poštnemu povzetju, tako, da se k navedenim cenam priračunijo le resnični in poštni izdatki; pri naročilih do 2 K je najceneje, ako se pošlje naprej kupnina in 10 vin. poštnine v gotovini ali poštnih znamkah.

Kvišku srca! ali cerkvena pesmarica za nabožno petje v cerkvi, šoli in domu, za Marijine družbe in razne bratovščine. Izdal dr. Josip Somrek. V Mariboru 1908. Tiskarna sv. Cirila. Cena celo v platno vezani knjigi 1 K 20 vin., elegantno vezani 2 K. Tu imamo po vsebini in obliki dovršeno knjigo, obsega na 316 straneh 130 eno-, dvo-, tri-, in četverglasnih napevov s sekiricami. Pesmarica ima masne pesmi po vatikanskem koralu v modernih notah, pesmi za razne cerkvene čase, za procesijo s sv. Rešnjim Telesom, češčenje Srca Jezusovega, blagoslovne, obhajilne, Marijine, za godove svetnikov in angelov, za verne duše. Tretji del ima pete litanije Srca Jezusovega, lavretanske in vseh svet-

nikov in razne priloznostne. Izborna je za mladenice in dekleta Marijine družbe. Najslabše se je do sedaj godilo pevovodjem za nagrobnice. Ta pesmarica jih ima pet na izbiro. Pesmarici je dodjan kratek molitvenik, da imajo pevci in pevke najpotrebnejše molitve vedno pri rokah. Župnijski uradi in šolska vodstva dobijo pri tiskarni sv. Cirila v Mariboru ali pri Katoliški Bukvarni v Ljubljani, ako naročijo vsaj 50 iztisov ob enem skupaj, iztis lepo vezan po 1 K, kar je za Marijine družbe in za šolarje zelo ugodno.

Cerkvene vesti.

Na sv. Višarje so že odšli letos č. gg. Valentin Weiss, župnik v Žitarivasi, Anton Benetek, kaplan v Črni, in doktorand Ludovik Reinprecht. Žitaroveško župnijo bo oskrboval č. g. Alojzij Hutter, župnik v Št. Lipšu.

Župnijo Lipa pri Vrbi sooskrbuje č. g. Ferdo Lavrinec, župnik na Strmcu.

Kaj je novega po svetu.

Prepoved goldinarske veljave. Dunajski uradni list je objavil odredbo, s katero se prepoveduje raba goldinarske veljave v poslovanju trgovcev in obrtnikov z občinstvom. Kdor bi se zoper to pregrešil, bo kaznovan z globo 2 do 200 kron oziroma z zaporom od 6 ur do 14 dni. Ta odredba stopi v veljavo s 1. julijem. Trgovci in obrtniki, polagajte račune v kronski veljavi!

Družba sv. Cirila in Metoda razpolaga z malimi, prav ličnimi nabiralniki ki so prav pripravi za pisarne in privatne hiše. Nadejamo se, da jih rodoljubne družine nenadoma pokličejo na delo. Prosimo!

Šole na kmetih v Rumuniji. Šole na kmetih v Rumuniji se bodo preosnovale tako, da se bodo učili učenci in učenke v višjih razredih praktičnega kmetijstva. Pri vsaki šoli bo tri in pol hektara zemlje, ki jo bodo obdelovali šolarji po učiteljevih navodilih. Če bi izdalo enak odlok tudi avstrijsko ministrstvo, bi bili pač vsi kmetje hvaležni.

Ustredni Matice školska je imela v pretečenem letu 784.238 K 80 vinarjev dohodkov in 772.566 K 4 vin. stroškov, torej 11.672 K 76 vin. prebitka. Češka požrtvovalnost je za Slovence vzgledna.

Vesti o izseljencih v Južni Ameriki. Vesti o posušnjevanju iz Evrope v Južno Ameriko izseljenih delavcev še niso potihnile. Razni podjetniki potrebujejo delavcev in si jih naročijo po posredovalnicah za delavce v New-Yorku. Podjetniki posodijo delavcem celo denar za potovanje, ki ga morajo delavci potem odslužiti, kar pa ponavadi ne morejo. Delavci niso vajeni tamošnjega podnebja in postanejo za težko delo nezmožni. Ob pičem zaslužku si res ne zaslužijo toliko, da bi delodajalcem odplačali posojilo za potne stroške. Na ta način morajo siromašni delavci delati kot sužnji, ker ravnaajo podjetniki z njimi, kakor se jim ljubi. Skupno v verige vkovani morajo včasih taki novodobni sužnji opravljati težka dela na cestah ali na polju pri obdelovanju kave. Podjetniki trde, da delavci zaslužijo le toliko, kolikor pojedjo. Pred državno oblastjo se pa zagovarjajo, da jim dovoljuje postava, da si s silo pridržujejo delavce tako dolgo, dokler ne odslužijo predujma. Kakor poročajo zanesljivi viri, pošljejo new-yorške posredovalnice za delavce v južne ameriške države vsako leto okoli 30.000 delavcev. Koroške Slovence svarimo pred izseljevanjem v Ameriko. Ljubo doma, kdor ga ima. Stradati dandanes nobenemu človeku ni treba, ki hoče delati. Delavcev le vedno primanjkuje. Lenuhom pa tudi v Ameriki ne lete sama v usta pečena piščeta.

Smešnice.

Prebrisan kmet. Star kmet, ki so ga že zapuščale oči, je zamenjal v trgovini novo kovan vinar z zlatom in se pri tem izrazil: „Čim starejši je človek, tem neumnejši je.“

Trgovski pomočnik: „Oče, pri meni je ravno narobe; čim starejši postajam, tem pametnejši sem.“

Kmet: „Potem si moral biti nekoč salamensko neumen.“

* Sodnik: „Ali je res, kar ste svojemu sosedu rekli, da je lump in goljuf?“ — Kmet: „Res je že, pa povedal mu tega nisem.“

Izkaz darovalcev za stavbeni sklad „Učiteljskega doma“ v bogoslovju v Celovcu.

Za leto 1908. (II.): Čast. gosp. Ivan Sekol, kaplan v Prevaljah, 3 K; č. gg. Z. Mörtl, J. Žel, sem. duhovnika, gg. bogoslovci: Razgoršek, Staro, Kassl, Rudl po 1 K.

Tržne cene v Celovcu

31. majnika 1908 po uradnem razglasu:

B l a g o	100 kg				80 litrov (biren)		
	od		do		K	v	
	K	v	K	v			
Pšenica	—	—	—	—	—	—	
Rž	20	34	20	66	12	27	
Ječmen	—	—	—	—	—	—	
Ajda	19	20	19	60	9	70	
Oves	16	66	17	50	6	13	
Proso	—	—	—	—	—	—	
Pšeno	—	—	25	40	16	—	
Turščica	—	—	—	—	—	—	
Repica (krompir)	—	—	4	—	1	80	
Seno, sladko	7	80	8	60	—	—	
„ kisló	5	20	7	40	—	—	
Slama	4	80	5	80	—	—	
Mleko, 1 liter	—	22	—	24	—	—	
Smetana, 1 „	—	60	1	20	—	—	
Maslo (goveje) 1 kg	2	40	2	60	—	—	
Surovo maslo (putar), 1 „	2	40	3	20	—	—	
Slanina (špeh), povoj, 1 „	1	80	1	90	—	—	
„ surova, 1 „	1	60	1	70	—	—	
Svinjska mast 1 „	1	70	1	80	—	—	
Jajca, 1 par	—	11	—	13	—	—	
Piščeta, 1 „	2	40	2	80	—	—	
Kopuni, 1 „	—	—	—	—	—	—	
30 cm drva, trda, 1 m²	3	20	3	50	—	—	
30 „ „ mehka, 1 „	2	80	3	—	—	—	
Ž i v i n a	100 kilogramov				Prignalo	Prodalo	
	Počrez		žive vage				
			zaklana				
	od	do	od	do			
v k r o n a h							
Biki	—	—	—	—	—	—	
Voli, pitani	400	—	—	—	1	1	
„ za vožnjo	320	—	—	—	4	2	
Junci	180	—	—	—	1	1	
Krave	190	244	—	—	14	5	
Telice	—	—	—	—	—	—	
Svinje, pitane	—	—	—	—	—	—	
Praseta, plemena	14	38	—	—	167	128	

Loterijske številke 23. majnika 1908.

Trst 71 36 84 34 10

Linc 64 11 54 9 36

Zahtevajte po vseh gostilnah „Mir“!

Kufeké

Najboljše in od prvih avtoritet kakor tudi od tisoč praktičnih zdravnikov domačih in tujih priporočena hrana za zdrave kakor tudi na črevesju obolele otroke in odrasle ljudi; ima veliko redilnih snovi, pospešuje razvoj mišičevja in kosti, uravnava prebavljanje in je z ozirom na porabo cena. „Der Säugling“, jako poučna knjiga, dobiti je brezplačno v prodajalnah ali pa pri R. Kufeké, Dunaj III.

Sanatogen

Od več kot 5000 profesorjev in zdravnikov vseh kulturnih dežel sijajno priznan kot najuspešnejše krepilno in oživljajoče sredstvo.

**Krepi telo.
Jači živce.**

Dobiva se v lekarnah in drogerijah. Brošure zastoj in poštne prosto po **Bauer in dr., Berlin SW 48.** Glavno zastopstvo: **C. Brady, Dunaj, I., Fleischmarkt 1.**

PETER MERLIN v Celovcu

Kosarske ulice štev. 4 „Pri zlati krogli“ Fröhlichove ulice štev. 9.
priporoča kot sloveča od leta 1832 obstoječa trgovina s specerijskim, kolonialnim in materialnim blagom in deželnimi pridelki
svoje bogato sortirano zalogo z izvrstno kakovostjo in z najtočnejšo posrežbo. — Prečistim župnijskim uradom priporoča patentirano olje za večno luč, posebno fino kadilo, francosko patentirano steno itd.

Novo zidana hiša z gostilno

je na prodaj. Pri hiši je novo zidan skedenj in nova kolnica ter ima posestvo 32 birnov posetve in 10 oralov gozda. Več pove Janez Kučnik v Tukah, pošta Zrelec pri Celovcu.

S hromim konjem ni mogoče doiti jelena.

Ravno tako ni mogoče
z nečistim, slabim milom izpodriniti

**Schicht-ovo
milo,**

ker vsaka pametna gospodinja ve, da nečisto milo
uničuje perilo,

**Schicht-ovo
milo**

pa ne škoduje perilu, ker je zajamčeno čisto.

Jamstvo za absolutno čistočo: K 25.000.

Jelenovo milo je pristno le z imenom „Schicht“!

Jelenovo milo je pristno le z imenom „Schicht“!

Ceres- jedilna mast

ni samo cenejša od drugih masti, ampak tudi izdatnejša. Treba je vzeti 15 do 20% manj nego surovega masla ali svinjske masti, potem diše jedila imenitno.

Zahvala.

Dne 17. aprila t. l. uničil mi je požar mojo klajo in žito, katero sem imel zavarovano pri „Vzajemni zavarovalnici proti požarnim škodam in poškodbi cerkvenih zvonov v Ljubljani“.

Škoda cenila se je takoj po odposlancu omenjene zavarovalnice in tudi takoj v mojo popolno zadovoljnost izplačala, vsled česar to zavarovalnico vsakemu, ki želi kaj zavarovati, najtopleje priporočam.

Vabnjava, dne 25. aprila 1908.

Jurij Kollmann m. p.

Josip Lavre m. p., priča.

Kupujte národní kolek!

Častna izjava.

Podpisani **Jernej Nusser** p. d. **Jurjev** iz Freibacha pri Šmarjeti izjavljam, da je vse, kar sem žaljivega govoril o g. Janko Arnuš, provizorju v Podljubelju, popolnoma izmišljeno in neresnično, obžalujem svoje besede, ga tem potom prosim odpuščenja in se zahvaljujem, da mi je pri c. kr. sodnji v Borovljah odpustil.

Jernej Nusser.

2—4 krone vsakdanjega, stalnega, neodvisnega, lahkega in prijetnega

— zaslužka. —

Brezskrbno delo na lastnem domu.

Iščejo se osebe obojega spola za izdelovanje nogavic za naše podjetje. Ni treba nobenega predhodnega znanja. Pouk zastoj. Stanovalec postranska reč. Dobra postrežba. Za razprodajo Vaših izdelkov skrbimo sami.

Zahtevajte prospekt.

F. Schöndorfer, Gradec, Volksgartenstr. 12—43.

Nobenega mrčesa ni več Fichtenin

Fichtenin umori hitro in gotovo stenice, ščurke, miši, mravlje, prašičke itd., ugonablja psom bolhe, uničuje gosenice, listne in krvne uši, bolhače itd. v sadonosnikih in vrtilih.

Najboljše branilo za domače živali proti komarjem, muham in obadam.

Popolen uspeh! Zajemčeno brez strupa!

Zaloga v Celovcu: Pri Rudolfu vit. pl. Hillinger, drogerija; Antonu Kober, drogerija pri rdečem križu; Alojziju Schaffer, drogerija pri črnem psu; Francu Murko, Amandu Prosen, Rozini Valesi.

Zaloga v Beljaku: Pri Janezu Bachlechner; Francu Martinek, Francu Michol, A. Morocutti, M. Pippan, Preslauer & Brugger, V. Pufitsch, P. Weiss.

Zalogi v Trgu: Pri M. Gasperčiču, Jožefu Klaus.

Zaloga v Št. Vidu ob Glini pri Janezu Knaus.

Andrej Grohar

čevljar

Celovec, sadni trg 4, nasproti Rainerjevemu dvoru v Huslerjevi hiši

priporoča svojo bogato zalogo čevljev za gospe, gospode in otroke, izdelke prvih vrst, po najnižjih cenah. Lastni izdelki po meri kakor popravila se izvršujejo točno v popolno zadovoljnost. Pristni amerikalci kakor čevlji za lovce in hribolazce po meri in v zalogi.

Največja trgovina te stroke:

Modnega in manufakturnega, tu- in inozemskega blaga, zmerom najnovejše.

Največja zaloga tudi za prodajanje na debelo za trgovce še vedno po starih cenah, četudi se je blago podražilo. Za ženske in neveste zmerom najnovejše blago. Cene brez konkurence.

Vsi uslužbenci znajo slovenski.

Anton Renko, lastnik trgovine, Celovec, vogel Kramerjeve ulice in Novi trg.

Edino pristen je le Thierry-jev balsam

z zeleno varstveno znamko redovnica. Najmanjša pošiljatev 12 $\frac{1}{2}$ ali 6 $\frac{1}{2}$ ali patentirana družinska steklenica za potovanje K 5.— Zavoj brezplačen.

Thierry-jevo centifolijsko mazilo.

Najmanjša pošiljatev 2 lončka K 3.60. — Zavoj brezplačen. Obe domači sredstvi sta povsod znani kot najboljši zoper tšicanje v želodcu, gorečico, krče, kašelj, zasliženje, vnetja, ranitve, rane itd. Naročila ali denarne pošiljave se naj naslavljajo na: Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogaški Slatini. Zaloga skoro v vseh lekarnah.

Lovske puške

vseh sestav, priznано delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča

Prva borovska tovarna orožja

Peter Wernig,

c. in kr. dvorni založnik v Borovljah, Koroško. Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Tovarna za kmetijske stroje.

Kdor potrebuje kak **kmetijski stroj**, naj se obrne naravnost na tovarno

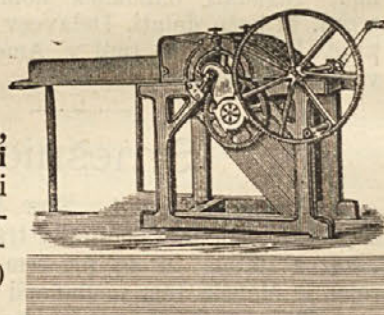
Konrada Prosch-a,

v Celovcu, Adlergasse šte. 19.

nasproti c. kr. kmetijske družbe,

kjer se dobijo najnovejše mlatilnice, slamoreznice, gepeljni in razni drugi za kmetijstvo potrebni stroji ter tudi taki **vodovodi**, ki sami vodo gonijo iz globoko ležečih studencev na zemljišča, katerim vode primanjkuje. (Glej podobo na levi strani.)

Cenike pošilja zastoj.

Carl de Roja, Beljak

Podružnica v Celovcu.

Trgovina

s steklom, porcelanom, kamenino, kuhinjsko opravo, svetilkami, cunjami in surovinami.

Zastopnik tovarne za kalcium-karbid v Šibeniku.

Brzjavni naslov: Roja, Beljak.

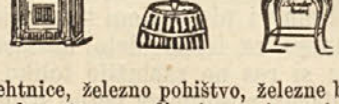
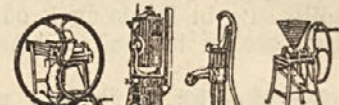
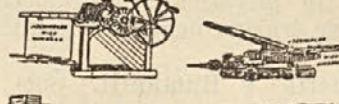
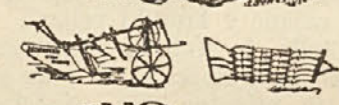
Telefon: Beljak 32. — Celovec 128.

Ivan Schindler, Dunaj III/1

Erdbergstrasse 12

pošilja že veliko let dobro znane

stroje vsake vrste za poljedelstvo itd.

tehtnice, železno pohištvo, železne blagajne, šivalne stroje vseh sestav, orodje in stroje vsake vrste za ključavnice, čarje, kovače, kleparje, sedlarje, pleskarje, vse pod dolgoletnim jamstvom po najugodnejših plačilnih pogojih tudi na obroke!

Ceniki z več kot 500 slikami brezplačno in poštne prosto. — Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

Prekupi in agentje zaželjeni.

Piše naj se naravnost:

Ivan Schindler, Dunaj III/1
Erdbergstrasse 12.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Akcijski kapital K 2.000.000.

Denarne vloge obrestujemo po

4 $\frac{1}{2}$ %

od dne vloge do dne vzdiga.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone. Daje predjme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavicje. Eskompt in inkaso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnica v Spljetu.

Turške srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobiček 300.000 frankov. Na mesečno vplačevanje po K 8.— za komad.

Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanji na leto. Glavni dobiček K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10.— za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.